

lijke familieleden (ev. na vorming van een soort „bank”). Mijn vraag is of dit medisch-ethisch verantwoord is, en of het verenigbaar is met de Protestantse beginselen.

Antwoord. Kunstmatige bevruchting met zaad van derden is een belangrijk vraagstuk der medische ethiek. Men kan toegeven, dat voor sommige vrouwen kinderloosheid een bron van zeer moeilijk te dragen verdriet is en dat menig kinderloos echtpaar het diep betreurt dat de natuurlijke taak, kinderen groot te brengen, hun niet beschoren is.

Tegenover de opvatting, hierin quasi-physiologisch te kunnen voorzien, stelt men de erkenning van het onrecht, dat men een met „onbekend” sperma verwekte mens heeft aangedaan. Altijd blijft de ontdekking van de leugen zijner afkomst hem bedreigen.

In ons *Tijdschrift* werd het onderwerp meer dan eens, ook door voorstanders van kunstmatige inseminatie met zaad van derden, ter sprake gebracht¹.

De tweede vraag is eveneens reeds (in ontkennende zin) beantwoord².

Literatuur: ¹J. J. VAN LOGHEM (1951) *N. T. v. G.* **95**, 2070; L. H. LEVIE, *ibid.* bl. 2358; L. J. SWAAB, *ibid.* bl. 2570. ²M. M. HILFMAN (1954) *N. T. v. G.* **98**, 1884.

REDACTIE

HET CARRUGAN-MELKDIEET

Het antwoord op vraag No. 50¹ betreffende het carrugan-melkdieet is m.i. wel zeer teleurstellend, aangezien niet de samenstelling wordt opgegeven zoals die door een onderzoeksinstituut wordt medegedeeld, doch de vage aanduiding van vruchtenzouten, minerale zouten en eiwitstoffen, die de fabrikant in zijn vouwblad vermeldt.

Het Rijks-Instituut voor Pharmaco-therapeutisch Onderzoek gaf op mijn verzoek de volgende samenstelling op:

Magnesium, berekend als magnesiumcarbonaat	25	pct
Natrium, berekend als natriumbicarbonaat	7,3	„
Wijnsteenzuur	63,1	„
Stikstof	0,13	„

Iedere medicus kan thans beoordelen welke waarde aan een dergelijk preparaat moet worden gehecht.

Bij de beantwoording van de vraag wordt gezegd, dat 900 kcal., die per dag worden genomen, even goed in een meer afwisselend dieet kunnen worden gegeven, doch dat dan de geheimzinnigheid eraf zou zijn. Voor deze geheimzinnigheid wordt echter niet meer of minder dan f 4,80 betaald, voor welk bedrag men een klein busje ontvangt, dat in werkelijkheid enkele dubbeltjes waard is.

Op de vraag of er contra-indicaties bekend zijn, wordt niet ingegaan. Op grond van de samenstelling, zoals de fabrikant deze geeft, is de arts niet in staat, contra-indicaties op te stellen. Bij het vermelden van de chemische bestanddelen kan de medicus voor ieder geval nagaan of er contra-indicaties bestaan.

Een vermageringsdieet, waarbij om de andere dag 900 kcal. worden gebruikt, dient volgens mij wel onder medische controle te staan.

Vraag 50 (1955) *N.T.v.G.* **99**, 1833.

's-Gravenhage, 23 Juni 1955.

C. DEN HARTOG

Wij kunnen ons de teleurstelling van prof. DEN HARTOG goed voorstellen. Ons antwoord werd geschreven voor artsen, niet voor het grote publiek. Wij meenden dat elke arts, reeds op grond van de mededeling van de fabrikant, kon begrijpen dat het middel geen andere betekenis heeft dan de melk dik te maken. Ook hebben wij gedacht dat elke medicus zou inzien, dat juist de geheimzinnigheid en de hoge prijs het middel voor het publiek aantrekkelijk maken, en een prikkel zullen vormen om het dieet vol te houden.

De opmerking, die betrekking heeft op de contra-indicaties, achten wij wel juist. Deze waren echter, gezien de mededeling en de wel duidelijk gebleken scherpzinnigheid van de fabrikant, niet te verwachten. Nu wij de samenstelling van het middel nauwkeurig kennen, hebben wij echter omtrent dit punt zekerheid gekregen.

Uit de slotzin van de inzender blijkt wel dat hij had verwacht dat met de beantwoording van de vraag door ons werd bedoeld ook leken voor te lichten. Dit was niet het geval.

Amsterdam, 4 Juli 1955

REDACTIE